

POLITIK FOR RECOVERY

Recovery – værdier og retning

Psykiatrilædelserne ønsker at styrke den recovery-orienterede tilgang. Denne politik udtrykker vores overvejelser om, hvorfor det er vigtigt, og hvad vi vil med det.

Recovery og recovery-orientering

Recovery handler om, at det er muligt at komme sig efter psykisk sygdom. Man kan komme sig helt, eller man kan komme sig sådan, at man kan leve et godt og tilfredsstillende liv med sin sygdom.

At komme sig er en personlig proces, andre kan ikke gøre det for en – men de kan hjælpe. Vi skelner derfor mellem:

- *Den personlige recovery*, som er den personlige proces, der handler om at komme videre i livet og leve et meningsfuldt liv.
- *Den recovery-orienterede behandling og rehabilitering*, som tager afsæt i at hjælpe mennesket videre i livet ved at fokusere på selvbestemmelse, involvering og håb.

Betydningen af håb

En lang række studier - herunder også resultaterne fra TIPS - har slået fast, at det er muligt at komme sig, og at mange kommer sig. Også efter alvorlig psykisk sygdom. Derfor giver det god mening at tale om recovery.

Det er også slået fast af utallige udsagn, beretninger og erfaringer fra mennesker, der er kommet sig, at netop håbet – og ikke mindst mødet med mennesker, der fastholder håbet og ser ressourcerne i perioder hvor man ikke selv kan - spiller en afgørende rolle i den proces, det er at komme sig.

Recovery-orienteret behandling

I den psykiatriske behandling handler recovery-orientering om synet på patienten: At man ser mennesket, dets ressourcer, håbet og mulighederne.

Det handler også om at give hjælp til selvhjælp: At behandlingen er med til at styrke patientens evne til at mestre livet med sygdommen, og at patienten styrkes i troen på, at hun kan genvinde magten over sit eget liv. Selvbestemmelse er en værdi og et mål, og patienten er – og støttes i at være – en aktiv samarbejdspartner i samarbejdet om behandlingen.

Recovery drejer sig ikke om en bestemt teknik, men om en tilgang, der sætter menneskets personlige recovery i centrum.

Familie og netværk kan være gode støtter under behandlingen, og de er fortsat i patientens liv, når behandlingen er slut. En vigtig del af dét at hjælpe et menneske videre i livet kan derfor være at inddrage og styrke de pårørende.

Recovery i Region Sjælland

Recovery er allerede en del af Psykiatriens værdigrundlag, ligesom tilgangen og menneskesynet udtrykkes i Psykiatriens vision: ”Mennesker og muligheder – psykiatri med relationer”.

Vi arbejder allerede i dag recovery-orienteret på mange niveauer, fx:

- I samarbejdet med patienten om tilrettelæggelse af behandlingen
- I inddragelsen af pårørende og netværk
- Når der gives psykoedukation til patienter og pårørende
- I projektet Brugerstyrede indlæggelser
- I EN AF OS-kampagnen, der skal mindske stigmatisering af psykisk sygdom, også i psykiatrien
- Psykiatriens Brugerpanel, som bidrager med brugerperspektiv til forskellige projekter
- I forskningen, som blandt andet har sat fokus på sprog og værdier, effekten af brugerstøtter (peer to peer support) og betydningen af tidlig opsporing af psykose

Recovery i vores omgivelser

Der er et stort fokus på recovery i Danmark, og der gøres erfaringer og udvikles redskaber, som vi kan lade os inspirere af og drage nytte af.

Regeringens Psykiatriudvalg giver i deres rapport (2013) recovery-orientering en central plads som den ramme og retning, der er selve forudsætningen for en styrket indsats. Også Danske Regioner peger på recovery i sit indspil til en kommende national handleplan for Psykiatri. Og i Region Sjælland er 'Patienten som partner' udpeget som et indsatsområde for hele sundhedsvæsenet.

I USA, New Zealand, Australien og England har man længe arbejdet recovery-orienteret og gjort sig erfaringer med forskellige måder at gøre det på. Også i Danmark arbejdes flere steder målrettet med recovery-orientering, både i socialpsykiatrien og i regionerne. Region Hovedstaden gør sig i disse år erfaringer med blandt andet recovery-uddannelse for ledere og medarbejdere og ansættelse af recovery-mentorer med brugerbaggrund.

Styrkelse af den recovery-orienterede tilgang

Psykiatrilædelserne ønsker at styrke den recovery-orienterede tilgang og arbejde mere systematisk og målrettet med recovery, end vi gør nu.

Dels for at imødegå de forventninger, der er, og som kommer til os. Dels for at være på forkant med udviklingen. At arbejde recovery-orienteret udfordres fortsat af kultur, arbejdsgange og oplevede dilemmaer eller værdikonflikter. Vi kan fortsat lære nyt af den udvikling, der sker hos andre.

Vi ser også en styrket recovery-orientering som en mulighed for at profilere Psykiatrien og skabe positiv opmærksomhed om vores arbejde. Samtidig ser vi, at en styrket recovery-orientering kan støtte op om vores andre indsatser. Fx:

- Nedbringelse af tvang, hvor arbejdet med kultur er centralt
- Integreret psykiatri, hvor recovery være et godt fælles udgangspunkt
- Samarbejdet med kommunerne i øvrigt, hvor parallelle indsatser og netværkstankegang er vigtige temaer
- Patienten som partner, hvor det at styrke recovery-orientering kan være måden, Psykiatrien griber det regionale indsatsområde

---

Det vil vi:

Vi mener at:

- Den personlige recovery bør være et grundlæggende mål med alle indsatser for mennesker med psykiske lidelser

Vores mål er at:

- Borgere, der kommer i kontakt med Psykiatrien, mødes med håb og at det er muligt at styrke egne ressourcer med henblik på at komme sig

Vi er overbevist om at:

- Det har betydning, at patienten mødes som en aktiv samarbejdspartner, og at netværket inddrages som støtte og ressource

Vi ønsker at:

- Udvikle vores arbejde med recovery, bringe det op på 'næste niveau', og lade os inspirere og drage nytte af både vores egne og andres erfaringer

Vi ser at:

- Øget recovery-orientering er i god sammenhæng med vores andre indsatser – og en god mulighed for at profilere Psykiatrien
-

Psykiatriledelsen

April 2014